

*Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Jiřího Krátkého na téma****Subsidiarita v právu Evropské unie***

Ve své rigorózní práci se autor věnoval velmi komplexní problematice obsahu a aplikace principu subsidiarity v právu Evropské unie. Tomuto principu byla v posledních letech zejména na politické úrovni věnována stále větší pozornost, a to přesto, že praktická aplikace principu subsidiarity výrazně zaostala za očekáváním spojeným se začleněním principu do primárního práva Evropského společenství. Novým impulsem debaty je Lisabonská smlouva, která v příslušném protokolu o aplikaci zásad subsidiarity a proporcionality přináší důležité změny.

Problematika subsidiarity je tedy nepochybně vhodným tématem rigorózní práce.

Formální aspekty:

Práce obsahuje 209 stran hustého textu (včetně resumé v anglickém jazyce).

Práce je vybavena rozsáhlým seznamem primárních a sekundárních pramenů, který překračuje běžný standard pro rigorózní práce. Nepříliš kvalitně autor pracoval s relevantními prameny a také s poznámkami pod čarou. Často chybí odkazy na odbornou sekundární literaturu. Text pod čarou obsahuje velké množství překlepů.

Práce je napsána sice srozumitelným, ale nepříliš odborným jazykem. Autor zřejmě předpokládá, že čtenář bude jeho dílo bez přerušování číst od první do poslední věty. U tak roztržitého díla to je však zcela nereálný předpoklad. Dalším nedostatkem je přerušování textu práce různými vsuvkami, přičemž většinou se jedná o doslovné citace právních ustanovení.

Přesto lze konstatovat, že rigorózní práce z velké části splňuje formální kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah:

Kromě úvodu a závěru autor členil svoji práci na 8 kapitol. Členění práce odpovídá určité logické struktuře a vychází z komplexního interdisciplinárního přístupu autora, který spojuje právní otázky s obecnými filozofickými a historickými aspekty. Hlavním znakem tohoto přístupu se však stala extrémní nesoustředěnost a opakovaná ztráta hlavní linie argumentace.

Podle čl. III Rigorózního řádu Právnické fakulty UK má rigorózní práce prokázat autorovu schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti zpracovávané tematiky. Tento požadavek je podle názoru oponenta splněn jen částečně. Za hlavní nedostatek práce lze

považovat skutečnost, že části vědecké analýzy jsou „obaleny“ kapitolami, které postrádají vědecký charakter a připomínají spíše internetovou encyklopedii než ucelenou a souvislou studii.

Jako příklad lze uvést heslovitou a nejasnou definici subsidiarity, resp. principu subsidiarity v kapitole 2.1, která navazuje na obšírné pojednání o historickém vývoji principu subsidiarity. Bez odkazů na sekundární literaturu autor představuje nauku Aristotela jako první učení, ve které se objevují stopy myšlenky subsidiarity. Místo koncentrace na podstatné poznatky autor zcela zbytečně propojuje údaje o biografii Aristotela s obecným hodnocením jeho filozofie a se stručným nástinem myšlenky subsidiarity v této filozofii. Výsledkem je složka bez podstatné reflexe. V tomto stylu pokračují další podkapitoly věnované obecným údajům o různých myslitelích a nepříliš koncizně uchopených výrocih týkajících se subsidiarity. Mohu proto dospět k závěru, že kapitola 2.1 (tj. 15 stran hustého textu) nevyhovuje požadavkům vědecké studie.

Také další kapitola, ve které autor analyzuje politické základy subsidiarity postrádá ucelenost v podobě jasně zformulovaných právních argumentů. Ani zde autor svůj text nedokáže opřít o primární či sekundární prameny poznání a předkládá pouze příliš podrobné texty ke konkrétním historickým dokumentům (např. ústava v Německé říši 1871, ústava z Wiemaru 1919, atd.).

Vzhledem k velmi rozsáhlému seznamu literatury, který autor uvádí, vzniká otázka, kam se poznatky z těchto publikací promítaly. V poznámkách pod čarou ani v samotném textu to není nijak zřejmé. Z metodologického hlediska tedy nejsou splněny podmínky vědeckého výzkumu. Z tohoto důvodu lze jen stěží zkoumat klíčovou otázku původnosti studie.

Jako pozitivum lze uvést, že se autor dobře orientuje v relevantních právních pramenech a že při psaní prokázal velkou angažovanost a nadšení. Na základě těchto pozitivních momentů by měl autor vypracovat právní studii vyhovující kritériím rigorózní práce.

Celkové hodnocení

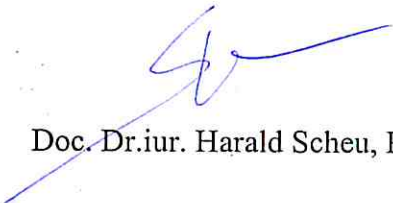
Rigorózní práci předloženou Mgr. Jiřím Krátkým nepovažuji za studii, která po obsahové a metodické stránce splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké práce. Doporučuji práci přepracovat s tím, že mají být definovány jasné cíle rigorózní práce a také metodický přístup k tomuto zadání. Autor se má zaměřit na konkrétní právní otázky a hledat na ně přehledné a koncizní odpovědi.

Výchozím bodem by měla být právní definice principu subsidiarity podle úpravy primárního práva ES/EU. Dále by mohl autor nastínit problematiku vymezení politického a právního

pojetí principu subsidiarity. Za klíčovou otázku považuji otázku přístupu Evropského soudního dvora k výkladu principu subsidiarity. V této kapitole by autor mohl výrazně čerpat z první verze práce. Autor by měl též nastínit hlavní přínos Lisabonské smlouvy, protože předložená studie reflektuje hlavně úpravu tzv. „ústavní smlouvy“ a novinkám po Lisabonské smlouvě se nevěnuje.

Důležitým momentem bude odborná a svědomitá práce s primárními a zejména sekundárními prameny, jejich citování, výstižná analýza relevantních právních argumentů a popř. jejich hodnocení. Autor by měl též přihlížet k česky psané literatuře. Jeho tvrzení (na str. 18) o mezeře, „která v naší literatuře na toto téma zatím existuje“ již není zcela pravdivé.

V Praze, dne 19. října 2009

Doc. Dr.iur. Harald Scheu, Ph.D.